

різних рівнів, частиною моніторингових досліджень або завдань державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного тестування, національного мультипредметного тесту тощо.

Отже, конструювання і систематичне застосування учителями КОЗ у процесі навчання біології учнів має низку вагомих переваг, зокрема: сприяє підвищенню рівня сформованості біологічної компетентності учнів, формує у них креативне та логічне мислення, уміння практично застосувати біологічні знання у життєвих ситуаціях.

Список використаних джерел:

1. Довгопола Л., Обараз І. Уплив інтерактивних освітніх методів навчання на формування предметної компетентності з біології у старшокласників. *Перспективи та інновації науки*. Серія «Педагогіка», № 13(18). 2022. С. 147–159.
2. Козленко О. Компетентнісно орієнтовані завдання в навчанні біології. *Біологія і хімія в рідній школі*. 2019. № 5. С. 11–14.
3. Ягенська Г. Кроки до STEM на уроках біології. URL: <https://docplayer.net/147685982-Kroki-do-stem-na-urokah-biologiyi.html> (дата звернення: 23.03.2023).

НАПРЯМИ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ В СТРУКТУРІ УПРАВЛІННЯ ПРОГРАМАМИ РОЗВИТКУ

Дун Мінь
Полтава, Україна

Науковий керівник: Школяр Сергій Петрович, кандидат технічних наук, доцент кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І.А.Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Процеси управління регіональними проектами і програмами є актуальними в глобалізованому світі, вони вимагають підготовки компетентних фахівців, здатних збирати достовірну інформацію, адекватно її аналізувати та оцінювати, виконувати, управляти та контролювати всі етапи соціальних заходів на будь-якому рівні суспільства, від регіонального до державного, і врешті решт глобального [1-3]. Починаючи з 2010 року в Китайській народній республіці у якості пілотної запроваджено систему соціального кредиту. Процес перенесення реального життя в цифровий формат розпочався в провінції Цзянсу уїзд Сурнін, де проводився перший експеримент з випробування системи соціального кредиту. Кожному жителю старше 14 років присвоїли початковий рейтинг в 1000 балів, і кожна дія збільшувала або знижувала рейтинг. Для прикладу, якщо ви допомагали старшим людям, то могли заробити плюс 50 балів, а переходячи вулицю в недозволеному місці втратити 15. Для оцінки використовували багато параметрів, серед яких була освіта, поведінка на дорозі та в інтернеті, тощо.

Ще 10 років тому 14 липня 2014 року Уряд КНР ухвалив рішення про

її впровадження як нової державної соціальної реформи у більшості міст країни. Уряд Китаю опублікував план та мету її впровадження, а голова КНР наголосив на тому, що для боротьби з проблемою нестачі довіри потрібно створення системи оцінки надійності всього суспільства, вдосконалення як механізмів заохочення законослухняних і сумлінних громадян, так і механізми покарання тих, хто порушує закон і втратив довіру, щоб людина просто не наважувалася, просто не могла втратити довіру (Сі Дзіньпін). Тим була окреслена головна мету впровадження системи SCS (Social Credit System) – «побудова соціалістичного гармонійного суспільства».

У публікаціях зустрічаються різні назви системи: система соціального кредиту (англ. Social Credit System), система соціальної довіри або система соціального рейтингу. Систему соціального кредиту розроблено на основі штучного інтелекту, цифрових технологій, великих даних (анг. Big Data), використання сучасного технічного обладнання, кваліметрії та інтеграції здобутків різних галузей наук (Л.М. Калініна, 2008) тощо. Системі соціального кредиту притаманні функції відеоспостереження, ідентифікації, аналізу великих даних (англ. Big Data) та їх збереження, тотального контролю й впливу на особисту і соціальну поведінку громадян. Як правило переважно для стеження та контролю використовується смартфон.

Також опублікований загальний документ «Про планування будівництва системи соціального кредиту (2014-2020)», яким передбачено, що система соціального кредиту буде зосереджена на таких чотирьох напрямках, як чесність у державних справах; комерційна цілісність; суспільна цілісність; судова достовірність [4]. Окрім цього, у документі наголошено на необхідності покарання не тільки пересічних громадян, а й фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб (фабрики, заводи, різні підприємства, фірми тощо), та особливу увагу приділено боротьбі з корупцією. Спочатку висвітлення цієї новації було зосереджено в основному на рейтингу державних службовців вищого рівня, а потім на окремих громадянах.

Крім того, підприємства і державні установи змушені здійснювати перевірку соціальних кредитних файлів при наданні державних контрактів та ліцензії на підприємницьку діяльність, наймі працівників та доступу до інтернету. В Пекіні в травні 2018 року вступив в силу пілотний закон SCS, що насамперед спрямований на підприємства, що здійснюють шахрайства.

Як видно, система соціального кредиту (англ. Social Credit System) призначена у цифровий спосіб визначати ступінь добропорядності, чесності й добра, безпеки, довіри як юридичних, так і фізичних осіб-підприємців, державних службовців різних рівнів не лише для подальшого раціонального комфортного ведення бізнесу, а й для життя в країні загалом (Л.М. Калініна, М.М. Малюга, 2019). За даними дослідників, згодом, після одержання перших позитивних результатів упровадження соціального експерименту за системою SCS було вирішено оцінювати все населення Китаю (станом на кінець 2017 року це вже близько 1,386 млрд осіб). Уряд Китаю включив у систему SCS фактично всі державні й іноземні організації та підприємства, що діють на території Китаю. У 2017 році система SCS почала працювати в окремих містах, наприклад, у Жунчені, на сьогодні таких міст вже більше 30. Персональні дані на людей збиралися не тільки за допомогою державних

структур – мається на увазі, що в масштабі країни їх збирають вісім приватних компаній. Вся сукупність інформації обробляється Всекитайською об'єднаною платформою кредитної інформації, яка й присвоює рейтинги (М.М. Малюга, 2019). Більш детальну інформацію щодо переліку заохочень та санкцій за системою соціального кредиту показано на рис.1.

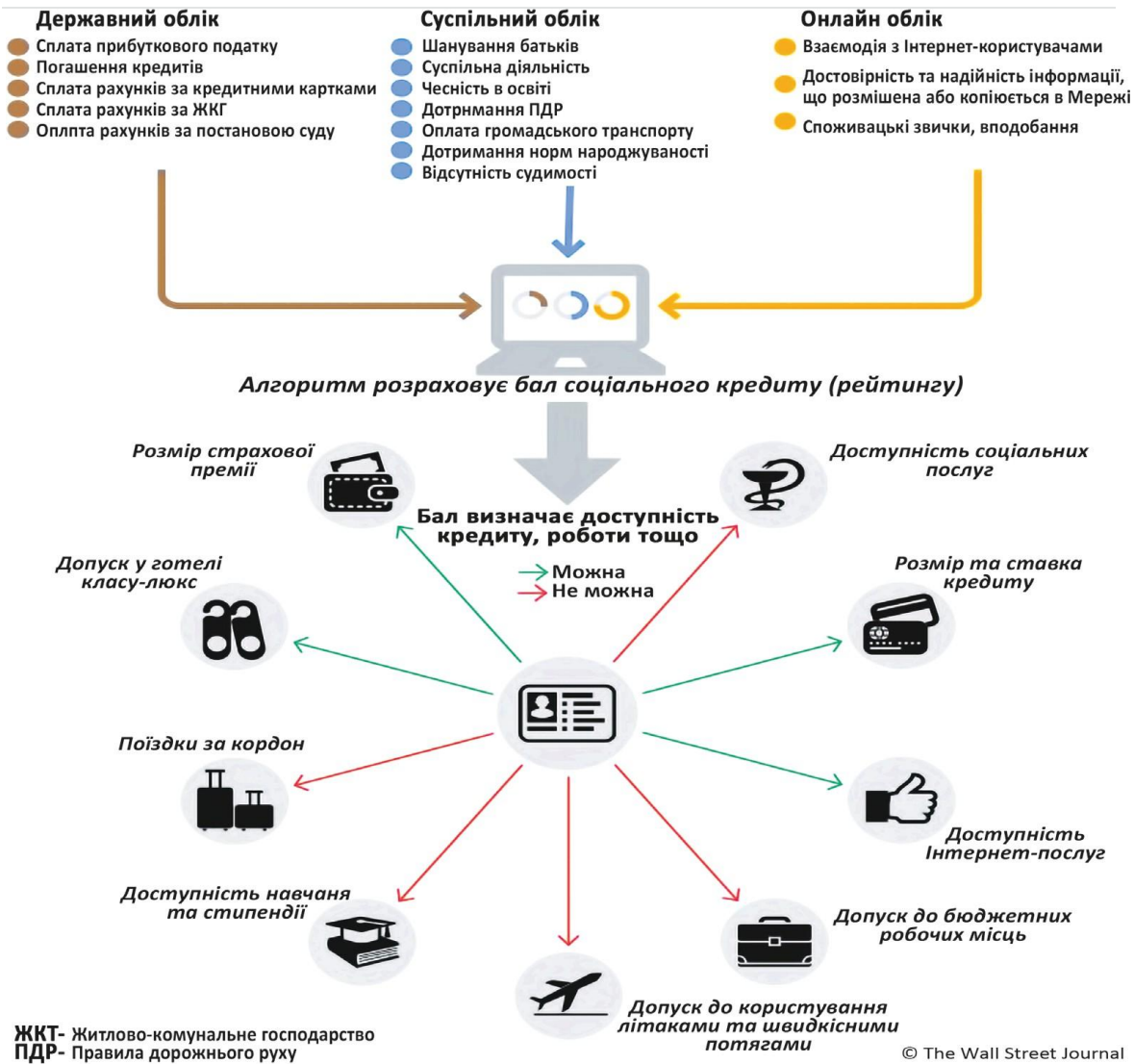

Рис.1. Система соціального кредиту (ретингу) в КНР (А. Гордєєв, 2016)

Отже, як зазначають дослідники, рівень дотримання морально-етичних, громадянських норм поведінки, відповідно, впливають на загальну кількість балів: найвища категорія AAA (1050 балів); AA (1000 балів); B (900 балів); C (менше 849 балів; без права роботи в державних і муніципальних установах); найнижча категорія D (599 балів). Джерелом інформації про життєдіяльність мешканців міста є муніципальні, правоохоронні та судові органи. Даний масив інформації аналізується єдиним інформаційним центром завдяки технологіям big data. За даними офіційного сайту China Copyright and Media (2014) аналізу підлягають 160 тис. параметрів із 142

установ. Позиції рейтингу юридичних осіб визначаються дещо за відмінними принципами. Так, перевірка діяльності компаній здійснюється за принципом її відповідності екологічним, юридичним нормам, дотримання умов безпеки праці, прозорості фінансової звітності. На відміну від компаній «низького рейтингу», компаніям з високими показниками довіри надаються пільгові умови оподаткування, кредитування, спрощені адміністративні процедури тощо.

Розглянуті напрями системи соціального кредиту в Китайській народній республіці, яка є однією з наймасштабніших програм за останні роки, адже система охоплює більше 1 млрд. людей. Опубліковані тези є фрагментом досліджень студентського гуртка «Формування проєктних пропозицій в регіональних програмах інноваційного розвитку» (науковий керівник Школяр С.П., доцент, кандидат технічних наук; наукові консультанти з питань: стандартизації - Шпильвий В.Д., доцент, кандидат технічних наук; проєктно-кошторисної документації - Школяр Т.А., інженер, аналітик консолідованої інформації).

Список використаних джерел:

1. Школяр С. П. Про можливості використання потенціалу закладу освіти в програмах різного рівня // Слово і справа Антона Макаренка: український та європейський контексти: матеріали XXII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 16-17 березня 2023 р.). «Управлінська майстерність керівника закладу освіти», «Управління проєктами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 16-17 березня 2023 р.) / за заг. ред. М.В.Гриньової. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 306-310. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/20923>
2. Гомля Л. М., Гуляєв М. С., Новописьменний С. А., Школяр С. П. Аналіз показників процесів управління регіональними проєктами і програмами в екологічній сфері. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : збірник тез доповідей IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 22–23 лютого 2024 року). Полтава : ФКУЕП ПДАУ, 2024. С. 565–572. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/23130>
3. Хитушко Р. Р., Школяр С. П. Інноваційний розвиток регіонів: сучасний стан регіональної програми системи охорони правопорядку // Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXX КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої розробкам моделей підготовки майбутнього вчителя до педагогічної діяльності в Новій українській школі (м. Полтава, 25–26 травня 2023 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 226-228. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/22143>

4. R. Creemers, Planning Outline for the Construction of a Social Credit System (2014-2020). 2015. [Електронний ресурс] <https://chinacopyrightandmedia.wordpress.com/2014/06/14/planning-outline-for-the-construction-of-a-social-credit-system-2014-2020/>

ЯКІСТЬ ОСВІТИ У МЕДИЧНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

*Жукова М.Ю., Весніна Л.Е., Коковська О.В.,
Соколенко В.М., Ткаченко О.В.
Полтава, Україна*

Якість освіти є головним критерієм ефективності освітнього процесу. Інтеграція вищої медичної освіти України у світову освітню систему призвела до появи низки нововведень, які потребують удосконалення підходів до якості освіти.

Зміни у змісті медичної освіти пов'язані із впровадженням практично-орієнтованого підходу до відбору навчального матеріалу із збереженням принципу фундаментальності. Нині змінюється сама парадигма освіти. Застарілий підхід, коли людину навчають, змінюється на новий, коли людина сама має навчатися. Студенти при цьому не є пасивними споживачами знань, а стають активними учасниками навчального процесу, тоді як викладачі мають стати наставниками та провідниками.

Основним видом праці студентів медичних закладів вищої освіти є оволодіння глибокими теоретичними знаннями і, одночасно, певними практичними навичками. Це є невід'ємною складовою майбутнього лікаря, який прагне зайняти гідне місце в медичній галузі й бути конкурентоздатним.

Головна мета професійної медичної освіти – реалізація професійної складової розвитку особистості. Методи викладання, що базуються на традиційному донесенні інформації у вигляді лекцій, не забезпечують формування у студентів здібностей до практичних дій. Тому найважливішим завданням методики викладання у вищій школі є спрямування надбань теорії у практичне русло. Для досягнення цієї мети студенти вивчають і засвоюють на практичних заняттях не тільки теоретичні знання, а також методи функціональної діагностики [1, с.75]. Але, на сьогоднішній день, існує деяка відірваність отриманих теоретичних знань від практики у зв'язку з умовами військового стану. Студенти не завжди можуть регулярно відвідувати практичні заняття в зв'язку з необхідністю знаходження в укритті під час оголошення повітряної тривоги, тому виникають труднощі повноцінного засвоєння практичних навичок [4, с. 258]. Ця проблема має бути вирішена за рахунок переходу безперервної професійної освіти на нові технології навчання (дистанційне навчання, змішане навчання та ін.), що підвищить ефективність освіти.

Дистанційна освіта у вищому навчальному закладі може надати широкий спектр освітніх послуг як для студентів для набуття необхідних